

hæver denne Suspension af Tiendeydelsen, som har været indført ved den danske Lovs omtalte Bestemmelser. Des forandrede Forhold kræve, at man ikke kan lade denne Bestemmelse blive staaende længer, thi hvis man gjorde det, kunde det medføre Fare for, at Staten vilde tabe sin Eiendom. Faren ligger deri, at Statskirken ved Grundlovens Bud, i dens § 3 i Principet er afflaffet, og Statens Forhold til Kirken skal derefter principmæssigt ikke bestaa i Andet, end at den skal give Understøttelse til Folkekirken. Jeg siger, at det er i Principet saaledes, men det er et Princip, vi ikke kunne faa fyldestgjort, for den Forsfatningslov er givet, der ogsaa er bebudet i Grundloven. Da der imidlertid ved Siden af denne almindelige Bestemmelse tillige er indført Religionsfrihed, og Grundlovens § 77 bestemmer, at Ingen skal kunne tvinges til at yde personligt Bidrag til noget andet Trossamfund end det, hvortil han selv hører, medens den, der ikke hører til noget anerkjendt Trossamfund, skal give disse sine personlige Ydelser til Stolen, medfører dette, at det er nødvendigt at værges sig imod, at saadanne Ydelser som den, der omtales i det nævnte Lovstykke i Danske Lov, blive opfattede som personlig Ydelse; thi blev dette Tilfældet, kunde Staten ad denne Vej inddrages sin retmæssige Eiendom. Staten, som har en grundlovmæssig Pligt til at understøtte Folkekirken, maa ogsaa i hele Samfundets Interesse se til, at ikke Gier af tiendeplygtig Ford bringes sig paa dens Bæstning, og den maa derfor samle alle Midlerne til Statskassen, hvoraf den da igjen kan yde det grundlovmæssige Tilskud til Folkekirken. Det er dette, som nærværende Lovforslag har til Hensigt, idet det gaar ud paa, at de nævnte Sødegaardes fritagelse for at yde Præstetiende skal ophøre, og at der skal paalægges en til Præstetienden svarende Afgift i Genhold til de senere Bestemmelser i Lovforslaget. Ved disse Bestemmelser, som indeholdes i de tre følgende Paragrafer, skal jeg ikke opholde det ærede Thing her ved Forelæggelsen, da Lovforslaget jo omdeles trykt; men jeg skal tilføie, at der ved Siden af denne Art af Forder staar en

anden, der, som jeg nævnedes, idetmindste tildeels heller ikke er ansat til Tiende; i alt Fald er Forholdet ikke anderledes, end at Ydelsen kan forvandles til Statsindtægt; og drages ind i Statskassen. Det er de Fordre, hvor med Folkekirken Geistlighed hidtil har været beneficeret, nemlig, Fordre til Præstegaarde, Anner og Mensalgaarde. Forholdet er forskelligt ved de forskellige Slags, men, jeg skal ikke gaa ind paa alle disse Grønteligheder; jeg har kun her villet fremhæve det Princip, der ligger i Lovforslagets § 5, at ogsaa de af Geistligheden hidtil benyttede Fordre, som ikke have ydet Tiende, skulle ansættes dertil, for at denne Afgiftsydelse, naar Tiden kommer, da man vil inddrage Tienden i Statskassen, ogsaa kan komme frem af dem. Det er forekommet mig, at der var en Nødvendighed for, at et Lovforslag i denne Retning maatte komme frem, naar man overhovedet vilde tænke paa at inddrage Tienden i og at bevare den for Statskassen, og dette er Grunden til, at jeg har fremsat dette mit Forslag. Tøvrigt er det en Selvsølge, at jeg selv indser, at dette Forslag saaledes som det foreligger, hverken har nogen Adsigte til, at kunne blive til Lov i denne Session, som nu er saa langt fremrykket, eller er udtømmende i sine Enkeltheder, men det har kun været mig om at gjøre at fremsætte det, for at Thinget kunde komme til at ytre sig derover og hjælpe til at bringe denne Sag et Skridt videre. Jeg skal hermed slutte, idet jeg tillader mig at anmode det ærede Thing om at modtage Forslaget med Velvilje, og at hjælpe til at bringe det videre, saaledes at det engang kan blive et nødvendigt Supplement, naar vi skulle til at sætte den Bestemmelse igjennem, for hvilken der saa ofte har været kæmpet her, nemlig at optage Præstetienderne og alle Præstelønningernes Midler paa Finantsloven og at inddrage dem i Statskassen.

Formanden: Exemplarer af det saaledes indbragte Lovforslag ville blive omdelte.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:
Udgjørelse af Formandens For-